

Nakon optužbi za upletanje Rusije u američke predsjedničke izbore 2016. i u referendum o brexitu u Britaniji iste godine, mnogi strahuju da bi izbori za Europski parlament u svibnju mogli biti sljedeća meta.

Građani svih zemalja članica EU-a moći će glasati na izborima za novi saziv Europskog parlamenta od 23. do 26. svibnja.

Istraživanja javnog mnijenja ukazuju na to da će radikalne i euroskeptične stranke možda omesti rad Unije u idućih pet godina.

Dužnosnici EU-a strahuju da bi 'zloćudni' akteri, poput Rusije, mogli pojačati takav trend dezinformiranjem i uplitanjem u izbore.

"Ne smijemo biti naivni. Ima onih koji žele omesti europske izbore i to na sofisticiran način", rekao je u rujnu potpredsjednik Europske komisije Frans Timmermans.

"Svjedočili smo pokušajima uplitanja u izbore i referendum, a dokazi upućuju na Rusiju kao primaran izvor takvih kampanji", dodao je u prosincu njegov kolega Andrus Ansip.

Dezinformacije i lažne vijesti funkcioniraju tako da ciljaju na emocije, kaže Ben Nimmo, stručnjak iz Atlantskog vijeća

"Svode se na to da bombardiraju glasače mnoštvom priča sve dok se oni ne uplaše ili razbjesne do te mjere da donose loše odluke"; rekao je Nimmo za dpa.

Mnogo toga rade trolovi, kaže Nimmo i opisuje ih kao "podmukla ljudska bića koja čine nešto samo kako bi izazvali nevolje" i botovi, mali softverski programi koji masovno retvitaju poruke kako bi ih popularizirali.

Diplomatska služba EU-a je 2015. osnovala posebnu radnu skupinu čiji je zadatak raskrinkati dezinformacije koje dolaze iz Rusije.

"Moskovska nastojanja da smanje podršku Europskoj uniji u javnosti, promoviraju populističke i euroskeptične stranke i kandidate, povećaju polarizaciju i fragmentiranosti Europske unije, ozbiljnije su započela 2014. i od tada nisu popustila", napisala je radna skupina ovaj mjesec.

Moskva poriče svoju umiješanost u takve aktivnosti.

Kako se zaštititi?

EU je nedavno poduzeo nekoliko koraka kako bi se zaštitio od lažnih vijesti i upletanja u izbore. To uključuje pokretanje sustava za hitno upozorenje i udvostručenje sredstava za skupinu koja se bori protiv dezinformiranja na pet milijuna eura.

Giganti društvenih mreža kao što su Facebook, Google i Twitter obvezali su se na europska pravila i poduzimaju korake da povećaju transparentnost, primjerice točnim označavanjem

političkih sadržaja.

Kako se glasači mogu zaštititi od manipuliranja?

Nimmo jednostavno savjetuje da uspore.

"Prije nego podijelite neku objavu, osobito onu koja vas ljuti ili plaši, promislite zašto netko pokušava učiniti to da se tako osjećate?", rekao je.

I političari trebaju odigrati svoju ulogu s obzirom na to da dezinformacije obično ciljaju one grupe ljudi koje se tuže da ih elite ignoriraju, poput nezaposlenih i besperspektivnih.

"Političari se moraju nastaviti baviti problemom dezinformiranja, ali ga moraju shvatiti i kao ozbiljno upozorenje", rekao je aludirajući na to da se moraju zapitati zašto određene grupe ljudi nisu zadovoljne.

"Tek tada će riješiti problem", zaključio je. (H)

